

32006L0070

L 214/29

ОФИЦИАЛЕН ВЕСТНИК НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

4.8.2006

ДИРЕКТИВА 2006/70/ЕО НА КОМИСИЯТА**от 1 август 2006 година****относно установяването на мерки за прилагане на Директива 2005/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета по отношение на определението „видни политически личности“ и техническите критерии за процедурите по опростена проверка на клиентите и за изключения поради финансова дейност на случайна или много ограничена база**

КОМИСИЯТА НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ,

изпълнението на тази директива, като осигурят необходимите насоки за съответните институции и лица.

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност,

като взе предвид Директива 2005/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 26 октомври 2005 г. за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризъм ⁽¹⁾, и по-специално член 40, параграф 1, букви а), б) и г) от нея,

като има предвид, че:

- (1) Директива 2005/60/ЕО изисква обхванатите институции и лица да прилагат, въз основа на оценка на риска, мерки за извършване на разширена комплексна проверка на клиента във връзка със сделки или делови взаимоотношения с видни политически личности, пребиваващи в друга държава-членка или в трета страна. По смисъла на тази оценка на риска е необходимо ресурсите на съответните институции и лица да бъдат съсредоточени в продукти и сделки, които се характеризират с висок риск от изпиране на пари. Видни политически личности са лицата, които са натоварени с важни държавни функции, близки членове на тяхното семейство или лица, за които се знае, че са близки сътрудници на такива лица. За да се осигури последователно прилагане на концепцията за видна политическа личности, когато се определят групите обхванати лица, много е важно да се вземат предвид социалните, политическите и икономическите различия между съответните страни.
- (2) Институции и лица, обхванати от Директива 2005/60/ЕО, могат да не успеят да определят клиент като попадащ в някоя от категориите видни политически личности, независимо от предприетите в това отношение разумни и адекватни мерки. В такива случаи държавите-членки, когато упражняват своите правомощия във връзка с прилагането на тази директива, трябва да обърнат дължимото внимание на необходимостта да се гарантира, че тези лица не носят автоматично отговорност за такъв пропуск. Държавите-членки трябва, също така, да обмислят улесняването на

- (3) Държавните функции, упражнявани на нива по-ниски от национално, обикновено не следва да се приемат за важни. Въпреки това, когато политическият риск свързан с тях е подобен на този при подобни позиции на национално ниво, институциите и лицата, обхванати от настоящата директива трябва, на базата на оценка на риска, да преценят дали лицата, упражняващи тези държавни функции трябва да се разглеждат като видни политически личности.
- (4) Когато Директива 2005/60/ЕО изисква включените институции и лица да идентифицират близките сътрудници на физически лица, които са натоварени с важни държавни функции, това изискване се прилага доколкото тези отношения със сътрудника са известни в публичното пространство или тази институция или лице има основание да вярва, че такова отношение съществува. То не предполага активно разследване от страна на институциите и лицата, обхванати от настоящата директива.
- (5) Лицата, отговарящи на концепцията за видни политически личности, не следва да се считат за такива, при условие че са спрели да изпълняват важни политически функции, след определен минимален период от време.
- (6) Тъй като адаптирането, на базата на оценката на риска, на общите процедури за комплексна проверка на клиент за нискорискови ситуации, е типичният инструмент съгласно Директива 2005/60/ЕО, и като се вземе предвид факта, че опростените процедури за комплексна проверка на клиент изискват съответни проверки и преценки на друго място в системата с цел предотвратяване изпирането на пари и финансирането на тероризъм, прилагането на опростени процедури за комплексна проверка на клиент трябва да бъде ограничено до малък брой случаи. При тези случаи изискванията за институции и лица, обхванати от тази директива, не се отменят и от тях се очаква, *inter alia*, да извършват текущо наблюдение на деловите взаимоотношения, за да могат да разкриват сложни или необикновено големи транзакции, които нямат очевидно икономическа или явно законна цел.

⁽¹⁾ ОВ L 309, 25.11.2005 г., стр. 15.

- (7) Националните публични органи обикновено се считат за нискорискови клиенти в рамките на своята държава-членка и, съгласно Директива 2005/60/ЕО, могат да бъдат подложени на опростени процедури за комплексна проверка на клиент. Въпреки това нито една от институциите, органите, службите или агенциите на Общността, включително Европейската централна банка (ЕЦБ), не отговарят точно на изискванията в директивата за опростена проверка на клиент в категорията „национални публични органи“, или когато става дума за ЕЦБ, в категорията „кредитна финансова институция“. Въпреки това, тъй като тези субекти не представляват високорискова категория, когато става въпрос за изпиране на пари или финансиране на тероризъм, те следва да бъдат признати като нискорискови клиенти и да се възползват от опростените процедури за проверка на клиент, при условие че са изпълнени съответните критерии.
- (8) Освен това следва да бъде дадена възможност да се прилагат опростени процедури за комплексна проверка на клиент за юридически лица, извършващи финансови дейности, които не отговарят на определението за финансови институции съгласно Директива 2005/60/ЕО, но които са обект на националното законодателство по смисъла на тази директива и съответстват на изискванията за достатъчна прозрачност що се отнася до тяхната идентичност и съответните контролни механизми, и по-специално засилен надзор. Това могат да бъдат предприятия, предоставящи услуги по общо застраховане.
- (9) Следва да бъде възможно да се прилагат опростени процедури за комплексна проверка на клиент за продукти и свързаните сделки в ограничени случаи, например когато ползата от съответния финансов продукт обикновено не може да бъде реализирана в полза на трети страни и тези ползи са реализуеми само в дългосрочен план, например някои инвестиционни застрахователни полици или спестовни продукти, или когато финансовият продукт цели финансиране на физически активи под формата на лизингови споразумения, в които законното и учреденото в полза на дадено лице право на собственост върху базовия актив остава при лизинговото дружество, или под формата на потребителски кредит с ниска стойност, при условие че операциите се извършват по банкови сметки и са под съответния праг. Контролираните от държавата продукти, които обикновено са предназначени за специфични категории клиенти, например спестовни продукти в полза на деца, трябва да се възползват от опростени процедури за комплексна проверка на клиент, дори ако не са удовлетворени всички критерии. Държавният контрол следва да се разбира като дейност извън стандартния надзор на финансовите пазари и не следва да се тълкува като гарантиране на продукти, например дългови ценни книжа, емитирани пряко от държавата.
- (10) Преди да се разреши използването на опростени процедури за проверка на клиент държавите-членки трябва да преценят дали клиентите или продуктите и съответните трансакции са нискорискови по отношение изпирането на пари или финансирането на терористи, като обърнат особено внимание на всички дейности на тези клиенти или на всички видове продукти или трансакции, които по своята същност могат да бъдат използвани или с тях може да бъде злоупотребено за целите на изпирането на пари или финансирането на тероризъм. И по-специално, всеки опит от страна на клиенти, по отношение на нискорискови продукти, да действат анонимно или да крият своята идентичност следва да се разглежда като рисков и потенциално подозрителен фактор.
- (11) В някои случаи физически или юридически лица могат да извършват финансови дейности, случайни или ограничени по своята същност, като допълнение към други нефинансови дейности, например хотели, които предоставят на своите клиенти услугата обмен на валута. Директива 2005/60/ЕО позволява на държавите-членки да решат дали финансови дейности от този вид попадат в нейния обхват. Определянето на случайното или ограничено естество на сделката трябва да се извършва на база на количествените прагове по отношение на трансакциите и оборота на съответната търговска дейност. Тези прагове следва да се определят на национално ниво в зависимост от финансовата дейност, за да се вземат предвид различията между страните.
- (12) Освен това лице, заето с финансова дейност със случаен или ограничен характер, не следва да предлага пълен набор от финансови услуги на обществото, а само такива, които са необходими за усъвършенстване на неговата основна дейност. Когато основната дейност на лицето е свързана с дейност, обхваната от Директива 2005/60/ЕО, не следва да се предостави изключение за случайни или ограничени финансови дейности, освен по отношение на търговци на стоки.
- (13) Някои финансови дейности, например парични преводи, е по-вероятно да бъдат използвани или с тях да бъде злоупотребено с цел изпиране на пари или финансиране на тероризъм. Следователно е необходимо да се гарантира, че тези или подобни финансови дейности не са изключени от обхвата на Директива 2005/60/ЕО.
- (14) Следва да се предвиди разпоредба, според която решенията по смисъла на член 2, параграф 2 от Директива 2005/60/ЕО, могат да бъдат оттеглени възможно най-бързо, ако е необходимо.
- (15) Държавите-членки следва да гарантират, че не се злоупотребява с решенията за изключения с цел изпиране на пари или финансиране на тероризъм. Те най-вече следва да избягват да приемат решения съгласно член 2, параграф 2 от Директива 2005/60/ЕО, когато извършването на мониторинг или действия с принудителен характер от националните органи представлява особена трудност в резултат от припокриващи се правомощия между повече от една държава-членка, например предоставянето на финансови услуги на борда на кораби, осигуряващи транспортни услуги между пристанища в различни държави-членки.

(16) Прилагането на настоящата директива не засяга прилагането на Регламент (ЕО) № 2580/2001 на Съвета от 27 декември 2001 г. относно специалните ограничителни мерки за борба с тероризма, насочени срещу определени лица и предприятия ⁽¹⁾ и Регламент (ЕО) № 881/2002 на Съвета от 27 май 2002 г. за налагане на някои специфични ограничителни мерки, насочени срещу определени физически и юридически лица, свързани с Осама бен Ладен, мрежата на Ал Кайда и талибаните, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 467/2001 на Съвета за забрана на износа на някои стоки и услуги за Афганистан, за засилване на забраната на полети и удължаване на замразяването на средства и други финансови ресурси по отношение на талибаните в Афганистан ⁽²⁾.

(17) Мерките, предвидени в настоящата директива, са в съответствие със становището на Комитета по предотвратяване изпирането на пари и финансиране на тероризъм,

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

Предмет

Настоящата директива установява мерки за прилагане на Директива 2005/60/ЕО по отношение на:

1. техническите аспекти на определението за „видни политически личности“ съгласно член 3, параграф 8 от посочената директива;
2. технически критерии за оценка на това дали ситуацията са нискорискови по отношение изпирането на пари или финансирането на тероризъм, както е посочено в член 11, параграфи 2 и 5 от настоящата директива;
3. технически критерии за оценка на това дали, в съответствие с член 2, параграф 2 от Директива 2005/60/ЕО, е оправдано да не се прилага тази директива по отношение на някои юридически или физически лица, извършващи случайна или много ограничена финансова дейност.

⁽¹⁾ ОВ L 344, 28.12.2001 г., стр. 70. Регламент, последно изменен с Решение 2006/379/ЕО (ОВ L 144, 31.5.2006 г., стр. 21).

⁽²⁾ ОВ L 139, 29.5.2002 г., стр. 9. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 674/2006 на Комисията (ОВ L 116, 29.4.2006 г., стр. 58).

Член 2

Видни политически личности

1. По смисъла на член 3, параграф 8 от Директива 2005/60/ЕО терминът „физически лица, на които са или са били поверени важни политически функции“ включва следното:

- а) държавни глави, ръководители на правителства, министри и заместник-министри или помощник-министри;
- б) членове на парламенти;
- в) членове на върховни съдилища, конституционни съдилища или на други висши съдебни органи, чиито решения не подлежат на обжалване, освен при изключителни обстоятелства;
- г) членове на сметни палати или на съвети на централни банки;
- д) посланици, дипломатически представители и старши офицери във въоръжените сили;
- е) членове на административни, управителни или надзорни органи на държавни предприятия.

Нито една от категориите, посочени в букви от а) до е) от първа алинея не включва длъжностни лица на средно ниво или по-младши длъжностни лица.

Категориите, посочени в букви от а) до д) от първа алинея включват, когато е уместно, позиции на международно ниво и на ниво Общността.

2. По смисъла на член 3, параграф 8 от Директива 2005/60/ЕО терминът „близки членове на семейството“ включва следното:

- а) съпруг/съпруга;
- б) всеки партньор, който съгласно националното законодателство се счита за равностоен на съпруга/съпругата;
- в) децата и техните съпруг/съпруга или партньори;
- г) родителите.

3. По смисъла на член 3, параграф 8 от Директива 2005/60/ЕО терминът „лица, познати като близки сътрудници“ включва следното:

- а) всяко физическо лице, за което се знае, че има общо право на собственост или юридическа личност или правни договорености, или някакви други близки делови взаимоотношения, с лице, посочено в параграф 1;

б) всяко физическо лице, което има еднолично право на собственост върху юридическо лице или правна договореност, за което е известно, че е било създадено в полза де факто на лицето, посочено в параграф 1.

4. Без да се засяга прилагането, на база оценка на риска, на засилени мерки за комплексна проверка на клиент, когато дадено лице вече не е натоварено с важни политически функции по смисъла на параграф 1, от настоящия член за срок от най-малко една година, институциите и лицата, посочени в член 2, параграф 1 от Директива 2005/60/ЕО не са задължени да считат това лице за видна политическа личност.

Член 3

Опростена проверка на клиент

1. По смисъла на член 11, параграф 2 от Директива 2005/60/ЕО, държавите-членки, съгласно параграф 4 от настоящия член, могат да определят клиентите, които са държавни органи, и които отговарят на изброените по-долу критерии, като нискорискови лица по отношение изпирането на пари или финансирането на терористи:

- а) клиентът е натоварен с държавни функции по смисъла на Договора за Европейския съюз, Договорите за Общностите или вторичното законодателство на Общността;
- б) самоличността на клиента е публично известна, прозрачна и несъмнена;
- в) дейностите на клиента, както и неговите отчетни практики, са прозрачни;
- г) клиентът се отчита или на институция на Общността или на органите на държава-членка, или съществуват процедури за проверка, които гарантират контрол на дейността на клиента.

2. По смисъла на член 11, параграф 2 от Директива 2005/60/ЕО държавите-членки могат, съгласно параграф 4 от настоящия член, да разглеждат клиентите, които са юридически лица и не се ползват от статута на държавен орган, но които отговарят на всички критерии, изброени по-долу, като нискорискови клиенти по отношение изпирането на пари или финансирането на тероризъм:

- а) клиентът е стопански субект, който извършва финансови дейности извън обхвата на член 2 от Директива 2005/60/ЕО, но на който националното законодателство е възложило задълженията, посочени в тази директива по смисъла на член 4 от нея;
- б) самоличността на клиента е публично известна, прозрачна и несъмнена;

в) клиентът подлежи на задължително лицензиране съгласно националното законодателство за извършването на финансови дейности, като лицензът може да бъде отказан, ако компетентните органи не приемат, че лицата, които ефективно ще управляват дейността или ще управляват дейността на такова лице, или неговия абсолютен собственик, са подходящи и отговарят на изискванията;

г) клиентът подлежи на надзор по смисъла на член 37, параграф 3 от Директива 2005/60/ЕО от страна на компетентните органи по отношение на съответствието на националното законодателство, транспониращо тази директива и, когато е възможно, допълнителни задължения съгласно националното законодателство;

д) неизпълнението от страна на клиента на задълженията, посочени в буква а), подлежи на ефективни, пропорционални и разубеждаващи санкции, включително възможността за уместни административни мерки или налагане на административни санкции.

Стопански субект, посочен в буква а) от първа алинея, включва дъщерни дружества само доколкото задълженията, посочени в Директива 2005/60/ЕО, се отнасят до тях.

По смисъла на буква в) от първа алинея, дейността, извършвана от клиента се наблюдава от компетентните органи. Надзорът в този смисъл означава типът надзорна дейност с най-високи правомощия, включително възможността за провеждане на инспекции на място. Тези инспекции включват преглед на политиките, процедурите, счетоводните книги и архиви, както и извадков анализ.

3. По смисъла на член 11, параграф 5 от Директива 2005/60/ЕО държавите-членки могат, съгласно параграф 4 от настоящия член, да разрешат на институциите и лицата, обхванати от посочената директива, да разглеждат продуктите, които отговарят на изброените по-долу критерии или сделките, свързани с тези продукти, като нискорискови по отношение изпирането на пари или финансирането на терористи:

- а) продуктът е договорен в писмен вид;
- б) съответните сделки се осъществяват чрез сметка на клиента при кредитна институция, включена в Директива 2005/60/ЕО или кредитна институция, намираща се в трета страна, която налага изисквания, равностойни на предвидените в посочената директива;
- в) продуктът или съответните сделки не са анонимни и тяхното естество е такова, че позволява своевременното прилагане на член 7, буква в) от Директива 2005/60/ЕО;

- г) за продукта трябва да има предварително определен максимален праг;
- д) ползите от продукта или съответните сделки не могат да бъдат реализирани в полза на трети страни, освен в случай на смърт, инвалидност, преживяване до предварително определена напреднала възраст или подобни събития;
- е) при продукти или съответните сделки, позволяващи инвестирането на средства във финансови активи или вземания, включително застрахователни или друг тип условни вземания:
 - i) ползите от продукта или съответните сделки са реализуеми само в дългосрочен план;
 - ii) продуктът или съответните сделки не могат да бъдат използвани като обезпечение;
 - iii) по време на договорното взаимоотношение не се извършват ускорени плащания, не се използват клаузи за откупуване и предсрочно прекратяване.

По смисъла на първа алинея, буква г), праговете установени в член 11, параграф 5, буква а) от Директива 2005/60/ЕО се прилагат при застрахователни полици или спестовни продукти от подобно естество. Без да се засягат разпоредбите по трета алинея, в другите случаи максималният праг е 15 000 EUR. Държавите-членки могат да предвидят дерогация от този праг, когато продуктите, които са свързани с финансирането на физически активи, и когато законово и по справедливост право на собственост върху активите не се прехвърля на клиента до прекратяване на договорното взаимоотношение, при условие че прагът установен от държава-членка за транзакциите с този тип продукт, независимо дали транзакцията се извършва еднократно или с няколко свързани операции, не надвишава 15 000 EUR годишно.

Държавите-членки могат да предвидят дерогация от критериите, установени в букви а) и е) от първа алинея, когато продуктите, характеристиките на които са определени от съответните национални държавни органи за целите на общия интерес, които извличат полза от специфични преимущества от държавата под формата на преки субсидии или данъчни отстъпки, и използването на които подлежи на контрол от страна на тези органи, при условие че ползите от продукта са реализуеми само в дългосрочен план, и че прагът, установен по смисъла на буква г) от първа алинея, е достатъчно нисък. Когато е възможно прагът може да бъде определен като максимална годишна сума.

4. Когато преценяват дали клиентите или продуктите и сделките, посочени в параграфи 1, 2 и 3, са нискорискови по отношение на изпирането на пари или финансирането на тероризъм, държавите-членки обръщат специално внимание на всяка дейност на тези клиенти или на всеки тип продукт или транзакция, които могат да бъдат разглеждани като особено подходящи, по своята същност, да бъдат използвани или с тях да бъде злоупотребено с цел изпиране на пари или финансиране на тероризъм.

Държавите-членки не разглеждат клиенти или продукти и транзакции, посочени в параграфи 1, 2 и 3 като нискорискови по отношение на изпирането на пари или финансирането на терористи, ако има информация, която подсказва, че рискът от изпирането на пари или финансирането на терористи не може да бъде нисък.

Член 4

Случайна или много ограничена финансова дейност

1. По смисъла на член 2, параграф 2 от Директива 2005/60/ЕО държавите-членки могат, съгласно параграф 2 от настоящия член, да разглеждат юридическите или физическите лица, извършващи финансова дейност, която отговаря на критериите, изброени по-долу, като непопадащи в обхвата на член 3, параграф 1 или 2 от тази директива:

- а) финансовата дейност е безусловно ограничена;
- б) финансовата дейност е ограничена по отношение на сделките;
- в) финансовата дейност не е основната дейност;
- г) финансовата дейност е спомагателна и пряко свързана с основната дейност;
- е) с изключение на дейността, посочена в точка 3 д) от член 2, параграф 1 от Директива 2005/60/ЕО основната дейност не е дейността, посочена в член 2, параграф 1 от настоящата директива;
- ж) финансовата дейност се предоставя като услуга на клиентите на основната дейност и обикновено не се предлага на широката общественост.

По смисъла на буква а) от първа алинея общият оборот от финансовата дейност не може да надвишава праг, който трябва да бъде достатъчно нисък. Този праг се определя на национално ниво в зависимост от типа финансова дейност.

По смисъла на буква б) от първа алинея държавите-членки прилагат максимален праг за един клиент и единична транзакция, независимо дали транзакцията се извършва еднократно или с няколко операции, които изглеждат свързани. Прагът се установява на национално ниво, в зависимост от вида финансова дейност. Той следва да е достатъчно нисък, за да се гарантира, че въпросните типове транзакции са неизпълним и недостатъчен начин за изпиране на пари или финансиране на терористи и да не надвишава 1000 EUR.

По смисъла на буква в) от първа, алинея държавите-членки изискват оборотът от финансовата дейност да не надвишава 5 % от общия оборот на съответното юридическо или физическо лице.

2. Когато преценяват риска от изпиране на пари или финансиране на тероризъм по смисъла на член 2, параграф 2 от Директива 2005/60/ЕО, държавите-членки обръщат специално внимание на всяка финансова дейност, която може да бъде разглеждана като особено подходяща, по своята същност, да бъде използвана или с нея да бъде злоупотребено с цел изпиране на пари или финансиране на терористи.

Държавите-членки не разглеждат финансовите дейности, посочени в параграф 1 като нискорискови по отношение изпирането на пари или финансирането на терористи, ако има информация, която подсказва, че рискът от изпиране на пари или финансиране на тероризъм не може да бъде нисък.

3. Всяко решение по смисъла на член 2, параграф 2 от Директива 2005/60/ЕО посочва основанията, на които се базира. Държавите-членки предвиждат възможност за отмяна на такова решение при промяна на обстоятелствата.

4. Държавите-членки осъществяват контролни дейности на базата на риска или предприемат други адекватни мерки, за да гарантират, че с изключението, представено с решения по смисъла на член 2, параграф 2 от Директива 2005/60/ЕО, не се извършват злоупотреби от лица, които се занимават с изпиране на пари или финансиране на тероризъм.

Член 5

Транспониране

1. Държавите-членки въвеждат в сила закони, подзаконови и административни разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива преди 15 декември 2007 г. Държавите-членки незабавно съобщават на Комисията текста на тези разпоредби, както и таблица на съответствието между разпоредбите на настоящата директива и приетите национални разпоредби.

Когато държавите-членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условията и редът на позоваване се определят от държавите-членки.

2. Държавите-членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които приемат в областта, регулирана от настоящата директива.

Член 6

Настоящата директива влиза в сила на 20-ия ден след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 7

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

Съставено в Брюксел на 1 август 2006 година.

За Комисията

Charlie McCREEVY

Член на Комисията